

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 kwietnia 2018 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 13 kwietnia 2018 r. odmówił wnioskodawcy, B. K., prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w dniu 13 kwietnia 2018 r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie świadczenia, w myśl art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz. 1383 z późn. zm.) - z tytułu pracy w szczególnych warunkach, nie przedkładając nowych dowodów oraz nie ujawniając nowych okoliczności, które miałyby wpływ na prawo do świadczenia. Udokumentowane okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach, zostały uwzględnione w decyzji z dnia 25 października 2017 r.

/decyzja – k. 5 plik III akt ZUS/

Wnioskodawca B. K. uznał w/w decyzję za krzywdzącą i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania od powyższej decyzji. W uzasadnieniu przywołał argumentację podniesioną w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie – k. 5 – 6 /

Na rozprawie w dniu 17 sierpnia 2016 r. pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie, a pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/protokół rozprawy z dnia 17 sierpnia 2016 r. – 00:37:38 – 00:41:25 – płyta CD – k. 28/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca B. K. urodził się (...) Ma średnie wykształcenie. Z zawodu jest technikiem elektromechanikiem.

/bezsporne/

W dniu 2 października 2017 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 – 3 plik II akt ZUS/

Decyzją z dnia **25 października 2017 r.** Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 2 października 2017 r., odmówił B. K. prawa do emerytury, ponieważ do dnia 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy, do pracy w szczególnych warunkach, **uwzględnił** następujące okresy pracy w szczególnych warunkach: od 1 września 1975 r. do 27 kwietnia 1977 r., od 29 kwietnia 1977 r. do 12 kwietnia 1979 r., od 2 maja 1979 r. do 31 maja 1985 r. Do stażu w szczególnych warunkach ZUS **nie uwzględnił** okresu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w okresie od 1990 r. do 30 września 1993 r. na stanowisku laminatora, ponieważ ubezpieczony wykonywał na tym stanowisku pracę na $\frac{3}{4}$ etatu. Ponadto zakład pracy, stanowiska pracy elektromontera, gdzie wnioskodawca był zatrudniony w tym samym czasie na $\frac{1}{4}$ etatu, nie zaliczył do prac w szczególnych warunkach. Wnioskodawca wykazał staż pracy wynoszący 26 lat, 1 miesiąc i 1 dzień okresów składkowych i nieskładkowych, w tym staż w szczególnych warunkach wynoszący 9 lat i 8 miesięcy.

Decyzja jest prawomocna .

/decyzja – k. 11 plik II akt ZUS/

W dniu 13 kwietnia 2018 r. ubezpieczony złożył ponownie wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 – 3 plik III akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 27 kwietnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 13 kwietnia 2018 r., odmówił wnioskodawcy B. K. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w dniu 13 kwietnia 2018 r., ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie świadczenia, w myśl art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz. 1383 z późn. zm.) , z tytułu pracy w szczególnych warunkach nie przedkładając nowych dowodów oraz nie ujawniając nowych okoliczności, które miałyby wpływ na prawo do świadczenia. **Udokumentowane** okresy zatrudnienia w **szczególnych warunkach** zostały uwzględnione w decyzji z dnia 25 października 2017 r.

/decyzja – k. 5 plik III akt ZUS/

B. K. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w okresie od 16 października 1989 r. do 28 lutego 1999 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach:

- modelarza od 16 października 1989 r. do 31 września 1990 r.,

- laminatera w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu oraz elektromontera w wymiarze $\frac{1}{4}$ etatu w okresie od 1 października 1990 r. do 30 września 1993 r.,

- brygadzysty utrzymania ruchu energetycznego od 1 października 1993 r. do 28 lutego 1999 r.

/świadczenie pracy – k. 8 plik II akt ZUS, **świadczenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach – k. 9 plik II akt ZUS**, akta osobowe – k. 16/

Przedsiębiorstwo wystawiło wnioskodawcy **świadczenie wykonywania prac w szczególnych warunkach** i wskazało, że podczas zatrudnienia od 1 października 1990 r. do 30 września 1993 r. ubezpieczony wykonywał pracę: laminatera w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu.

Praca na stanowisku laminatera związana jest z produkcją i przetwórstwem żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcji surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do produkcji i przetwórstwa, produkcji wosków i woskowi, jest uwzględniona w Wykazie A Dział IV, poz. 17 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

/świadczenie wykonywania prac w szczególnych warunkach – **k. 9 plik II akt ZUS**, akta osobowe – k. 16/

Podczas zatrudnienia w w/w zakładzie pracy ubezpieczony początkowo pracował jako modelarz, a następnie jako laminater w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu. Jako laminater przerabiał żywicę z włókien szklanych. Żyvice z utwardzaczami trzeba było szybko wykorzystać bo twardniały. W pojemnikach był steryn i aceton. Jednocześnie oprócz pracy laminatera wykonywał czynności elektromontera czy elektryka na terenie całego zakładu pracy. Usuwał awarie, wymieniał żarówki. Następnie przez ostatnie 6 – 7 lat pracował jako brygadzysta, brygada liczyła 6 – 8 osób. Ubezpieczony jako brygadzysta spisywał ile, który pracownik form przygotował, rano rozdzielał pracę. Zakład pracy to jedna wielka hala produkcyjna. Na hali był nieprzyjemny zapach.

/zeznania wnioskodawcy z dnia 6 sierpnia 2018 r. – 00:03:19 – 00:25:04, 00:49:46 – 00:50:25 w zw. z zeznaniami 00:51:12 – 00:56:47 – płyta CD – k. 25, zeznania świadka M. S. z dnia 6 sierpnia 2018 r. – 00:26:57 – 00:34:31 – płyta CD – k. 25, zeznania świadka M. B. z dnia 6 sierpnia 2018 r. – 00:34:31 – 00:39:40 – płyta CD – k. 25, zeznania świadka B. K. z dnia 6 sierpnia 2018 r. – 00:39:40 – 00:43:46 – płyta CD – k. 25, zeznania świadka D. S. z dnia 6 sierpnia 2018 r. – płyta CD – k. 25/

Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego.

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawca wykazał staż pracy wynoszący 26 lat, 1 miesiąc i 1 dzień okresów składkowych i nieskładkowych, w tym staż w szczególnych warunkach wynoszący 9 lat i 8 miesięcy.

/wyliczenia akta ZUS/

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, zeznań świadków.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków co do faktu, że ubezpieczony świadczył pracę w Przedsiębiorstwie (...) w pełnym wymiarze czasu pracy. Jednakże, na ich podstawie, niemożliwym jest ustalenie, iż podczas zatrudnienia w w/w zakładzie pracy ubezpieczony świadczył pracę w szczególnych warunkach na stanowisku laminatera stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd odmówił wiary zeznaniom świadka D. S. co do faktu, że wnioskodawca pracę elektromontera wykonywał po godzinach albowiem z zeznań wnioskodawcy oraz pozostałych świadków wynika, że w trakcie 8 godzinnego dnia pracy wykonywał zarówno czynności laminatera jak i elektromontera, choć świadkowie: M. S., M. B., B. K. zeznali, że nie wykonywał czynności – elektromontera w godzinach pracy, np. dokonując wymiany przepalonych żarówek, codziennie. Te obserwacje świadków mają znaczenie dowodowe, jednakże, Sąd nie może stracić z pola widzenia – profilu działania w PZ (...) – prace przy przygotowywaniu i budowie elementów maszyn latających : samolotów, szybowców ..., co implikuje uprawnioną tezę, że prace, związane ze zużyciem prądu elektrycznego, były fundamentem aktywności firmy.

Analizując całokształt, zgromadzonego materiału dowodowego, Sąd uznał, że zakład pracy - Przedsiębiorstwo (...), po zakończeniu stosunku pracy wnioskodawcy, najtrafniej potrafił ocenić czy czynności, wykonywane przez wnioskodawcę, noszą znamiona – pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy ocenił i zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na podstawie **art. 114 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2017 r. poz. 1383 z późn. zm.) prawo do świadczeń (emerytalno – rentowych) lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Z cytowanego przepisu wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń, jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/.

Zwrot "przedłożenie nowych dowodów", oznacza zgłoszenie każdego, prawnie dopuszczalnego, środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych, istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej, pojęcie "ujawnienie okoliczności", oznacza powołanie się na fakty, dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych, związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to, określone w przepisach prawa materialnego, fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchyczenia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego, wpływające, potencjalnie, na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną

osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

W myśl **art. 184 ust. 1** ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 r. osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z **art. 27** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat (dla mężczyzn), oraz mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat (dla mężczyzn).

Stosownie do treści **art. 32 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 – 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1.

Według treści § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Odnosząc się do powyższej, zwrócić należy uwagę, iż w postępowaniu przed Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych regulacja § 2 ust. 2 rozporządzenia z 1983 r., statuująca ograniczenia dowodowe, nie znajduje zastosowania. W postępowaniu przed tym sądem, według art. 473 k.p.c., nie stosuje się bowiem żadnych ograniczeń dowodowych, a więc każdy fakt może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe.

Należy podkreślić, że nabycie prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, jest przywilejem w stosunku do nabywania emerytur w powszechnym wieku emerytalnym, zatem skorzystanie z tego prawa, nie może podlegać uznaniu lub opierać się na wykładni rozszerzającej, ale powinno mieć oparcie w ustalonych okolicznościach faktycznych sprawy, które spełniają prawne wymagania, zakwalifikowania określonej pracy, jako zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W orzecznictwie (por. np. wyrok z dnia 15 grudnia 1997 r., II UKN 417/97, OSNAPiUS 1998 nr 21, poz. 638) przyjmuje się, że nie korzysta z uprawnienia do emerytury w niższym wieku emerytalnym pracownik, który nie udowodnił, że

wykonywał pracę w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku. Z rozważań zawartych w tym orzeczeniu należy wyprowadzić nadto wniosek, iż - ze względu na charakter omawianego świadczenia (wcześniejsza emerytura) - przepisy rozporządzenia należy wyklądać ściśle.

W przedmiotowym stanie faktycznym nie budzi wątpliwości fakt, iż wnioskodawca spełnia przesłanki ustawowe odnośnie do wieku oraz lat okresów składkowych i nieskładkowych. Jednak, w ocenie Sądu, wnioskodawca nie spełnia warunku co do posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Analiza treści wykazu A, powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku, wskazuje, że prace takie jak: produkcja i przetwórstwo żywic i tworzyw sztucznych oraz produkcja surowców, półproduktów i środków pomocniczych stosowanych do ich produkcji i przetwórstwa, produkcja wosków i woskoli wymienione w wykazie w dziale IV poz. 17 są pracami w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Podkreślić należy jednak, iż ustawodawca, w obecnie obowiązujących przepisach, celowo odszedł od szczegółowego określania stanowisk pracy, skupiając się na zakresach obowiązków, bowiem nazwy stanowisk pracy mogły być bardzo różne w zależności od zakładu pracy. Ponadto, ustalano je, często, na długo przed wejściem w życie przepisów, określających pracę w warunkach szczególnych. Z tej przyczyny, Sąd ma nie tylko prawo, ale i obowiązek, ustalać rzeczywisty zakres obowiązków, bez względu na nazwę stanowiska.

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. Przy ustalaniu okresów pracy w szczególnych warunkach, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, nie jest dopuszczalne zaliczanie innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika w stopniu powodującym wcześniejszą utratę zdolności do zatrudnienia i nie zostały wymienione w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia (**wyrok Sądu Najwyższego z dnia z dnia 10 kwietnia 2014 r., II UK 395/13, Lex Nr 1455235**).

Jak słusznie zauważył **Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 4 listopada 2008 roku (III AUa 3113/08, Lex nr 552003)** „Świadcstwo pracy w warunkach szczególnych wydane pracownikowi przez pracodawcę stanowi domniemanie i podstawę do przyjęcia, iż okres pracy w nim podany jest okresem pracy w warunkach szczególnych, o którym mowa w art. 32 ust. 2 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W sytuacji, kiedy brak wymaganego świadctwa pracy w warunkach szczególnych wystawionego przez pracodawcę, Sąd może prowadzić postępowanie dowodowe, zmierzające do ustalenia, czy praca wykonywana przez stronę, była wykonywana w warunkach wymaganych przepisami rozporządzenia, czy ubezpieczony zajmował któreś ze stanowisk pracy, wymienionych w załącznikach nr 1 lub 2 do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.” Takie też postępowanie należy prowadzić, kiedy organ rentowy zakwestionuje fakty wskazane w tego rodzaju świadctwie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2009 r., I UK 77/09, Lex nr 558288)

Stosownie do § 2 ust. 1 okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. W myśl § 2 ust. 2 okresy takiej pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadctwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według określonego wzoru, lub świadctwie pracy.

Regulacja § 2, statuująca ograniczenia dowodowe i obowiązująca w postępowaniu przed organem rentowym, nie ma jednak zastosowania w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. W konsekwencji,

okoliczność i okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach, sąd uprawniony jest ustalać, także, innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy, w tym zeznaniami świadków (por. uchwała Sądu Najwyższego z 27 maja 1985 r. sygn. III UZP 5/85, uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984 r. III UZP 6/84). Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na okoliczność pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w szczególnych warunkach dopuścił dowód dokumentów, z zeznań świadków.

W ocenie Sądu Okręgowego, wykonywanie przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy w w/w spornych okresach nie znajduje potwierdzenia w zebranych materiałach dowodowych. Ze świadectwa pracy w szczególnych warunkach wynika, że w okresie od 1 października 1990 r. do 30 września 1993 r. ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako laminater w wymiarze $\frac{3}{4}$ etatu nadto jednocześnie w wymiarze $\frac{1}{4}$ etatu zajmował stanowisko elektromontera, które nie było stanowiskiem pracy w szczególnych warunkach. Przesłuchani w sprawie świadkowie oraz wnioskodawca wskazali, że wnioskodawca podczas zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w w/w okresie wykonywał pracę laminatera. Jako laminater przerabiał żywicę z włókien szklanych. Żywice z utwardzaczami trzeba było szybko wykorzystać bo twardniały. W pojemnikach był sterylny i aceton. Jednocześnie oprócz pracy laminatera wykonywał czynności elektromontera czy elektryka na terenie całego zakładu pracy. Usuwał awarie, wymieniał żarówki. Zakład pracy to jedna wielka hala produkcyjna. Na hali był nieprzyjemny zapach.

W tym miejscu zaakcentować należy, że zgodnie z art. 6 k.c. to na wnioskodawcy spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontradyktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach dozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie. Sąd Okręgowy uznał również, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, iż nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Tymczasem wnioskodawca nie przedłożył w toku sprawy żadnych dowodów, które by świadczyły o tym, że praca którą wykonywał w spornym okresie w charakterze laminatera była pracą wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu w szczególnych warunkach. Nie wykazał by praca laminatera zajmowała mu 8 godzin dziennie. Wnioskodawca oraz świadkowie zgodnie podali, że ubezpieczony oprócz pracy laminatera wykonywał także czynności elektromontera co oznacza, że nie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach.

Należy, w tym miejscu, przytoczyć pogląd Sądu Apelacyjnego w Łodzi wyrażony w wyroku z dnia 1 października 2015 r., (III AUa 81/15). Zgodnie z jego treścią, wyodrębnienie poszczególnych prac wymienionych w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) ma charakter stanowiskowo-branżowy. Pod pozycjami, zamieszczonymi w kolejnych działach wykazu wymieniono konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu, determinuje bowiem charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia. Nie można zatem swobodnie czy wręcz dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym (LEX nr 1820574).

Reasumując, w ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie, z zebranego materiału dowodowego, wynika jasno, iż wnioskodawca, w spornym okresie, nie wykonywał stale, a więc w sposób ciągły, w ramach obowiązującego go,

pełnego wymiaru czasu pracy czynności określonych w dziale IV poz. 17 wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) określającego prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

Nadto trzeba wskazać, że gdyby, nawet, przyjąć, że w w/w okresie od 1 października 1990 r. do 30 września 1993 r. (3 lata) ubezpieczony pracował w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, to okres ten, w połączeniu z okresem, uznanym przez organ rentowy, jako staż pracy w szczególnych warunkach - 9 lat i 8 miesięcy, nie daje łącznie wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Biorąc pod uwagę powołane przepisy, stwierdzić należy, że pomimo iż wnioskodawca spełnił pozostałe przesłanki do przyznania emerytury, a mianowicie: wieku – na dzień złożenia wniosku o emeryturę ukończył 60 rok życia, posiadania co najmniej 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz niebycia członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ze względu na nieprzepracowanie wymaganego ustawowo 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze emerytura wnioskodawcy nie przysługuje.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

K.K.-W.